

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/270/2021
Identifikačné číslo spisu:	1020200831
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Katarína Katková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1020200831.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu Mgr. Kataríny Katkovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v spore žalobkyne O. Z., narodennej N., J., zastúpenej Advokátska kancelária Ivan Syrový, s. r. o., Bratislava, Kadnárova 83, IČO: 47 232 765, proti žalovanému C. S., narodenému N., T., zastúpenému advokátkou JUDr. Ivanou Hutňanovou, Bratislava, Krížna 17D, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 22Pc/13/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. apríla 2021 sp. zn. 9CoP/1/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 11. decembra 2019 č. k. 22Pc/13/2017-387 v spojení s opravným uznesením súdu prvej inštancie zo 16. decembra 2019 č. k. 22Pc/13/2017-406 prikázal z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu do výlučného vlastníctva žalobkyne: a) obchodné podiely strán sporu v spoločnosti Galloper s. r. o., so sídlom Rezedová 12, 821 01 Bratislava, IČO: 46 857 281, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, odd.: Sro, vložka č. 84531/B v hodnote 8.000 eur a do výlučného vlastníctva žalovaného: b) nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, okres: E., obec: T., kat. úz. T. ako pozemky - parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, parc. č. 1037/46, druh pozemku: ostatné plochy o výmere 304 m², parc. č. 1037/70, druh pozemku: ostatné plochy o výmere 16 m² a parc. č. 1037/89, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere 120 m² a stavby - rodinný dom súpisné č. XXX postavený na parc. č. 1037/89 (ďalej aj „nehnuteľnosť“) v hodnote 198.000 eur (I. výrok). Zároveň súd prvej inštancie žalobkyni prikázal k úhrade zostatok záväzku zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 27. novembra 2012 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a O. Z. ako veriteľom vo výške 17.000 eur (II. výrok) a žalovanému prikázal k úhrade: a) zostatok záväzku zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 13. marca 2014 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a J. ako veriteľom vo výške 121.791,80 eur, b) zostatok záväzku zo zmluvy o poskytnutí

bezúčelovej flexihypotéky č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX uzatvorenej dňa 26. marca 2012 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a R. ako veriteľom vo výške 34.988,41 eur, c) zostatok záväzku zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 30. septembra 2014 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a J. ako veriteľom vo výške 84.857,53 eur (III. výrok). Ďalej súd prvej inštancie uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému na vyrovnanie jeho podielu 24.982,65 eur do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku (IV. výrok). Súd prvej inštancie uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť štátu súdny poplatok vo výške 3.090 eur na účet súdu prvej inštancie do troch dní od právoplatnosti rozsudku (V. výrok) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť štátu súdny poplatok vo výške 3.090 eur na účet súdu prvej inštancie do troch dní od právoplatnosti rozsudku (VI. výrok). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (VII. výrok).

1.1. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 143, § 145 ods. 1, 2, § 149 ods. 1, 3, § 150 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“).

1.2. Súd prvej inštancie mal preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 28. júna 2016 č. k. 17C 20/2016-41, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 24. augusta 2016, bolo manželstvo strán sporu uzavreté dňa N., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu T. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane 225, pod por. číslo 124, rozvedené.

1.3. Súd prvej inštancie uviedol, že neprihliadol na listinné dôkazy predložené žalobkyňou v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 23. septembra 2019, pretože stranám sporu bola poskytnutá lehota v zmysle § 153 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), nakoľko listinné dôkazy (znalecký posudok a zmluva o zriadení záložného práva) boli z roku 2014 a 2016 a žalobkyni nič nebránilo, aby ich predložila spolu s inými predloženými dôkazmi a vyjadreniami, pričom ani nepožiadala o predĺženie lehoty poskytnutej v rámci sudcovskej koncentrácie konania.

1.4. Keďže strany sporu sa po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva (24. augusta 2016) nedohodli na vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“ alebo „bezpodielové spoluvlastníctvo manželov“), preto súd prvej inštancie po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov rozvodom manželstva (§ 148 ods. 1 OZ) v zmysle § 149 ods. 3 OZ vykonal vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

1.5. Zo zhodných skutkových tvrdení strán sporu, ako aj obsahu listinných dôkazov, súd prvej inštancie zistil, že manželia za trvania manželstva nadobudli: a) nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, okres: E., obec: T., kat. úz.: T. ako pozemky - parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, parc. č. 1037/46, druh pozemku: ostatné plochy o výmere 304 m², parc. č. 1037/70, druh pozemku: ostatné plochy o výmere 16 m² a parc. č. 1037/89, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere 120 m² a stavby - rodinný dom, súpisné číslo: XXX na parcele č. 1037/89; b) obchodné podiely v spoločnosti Galloper s. r. o., so sídlom Rezedová 12, 821 01 Bratislava, IČO: 46 857 281, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, odd.: Sro, vložka č. 84531/B.

1.5.1. Záväzky, ktoré stranám sporu vznikli za trvania manželstva, súd prvej inštancie ustálil na základe zhodných skutkových tvrdení strán sporu, ako aj z obsahu listinných dôkazov, a to: a) titulom úveru na základe zmluvy o poskytnutí bezúčelovej flexihypotéky č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX z 26. marca 2012 uzavretou so R. ako veriteľom, výška poskytnutého úveru 40.000 eur, b) titulom úveru na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX (úver na bývanie - kúpa pozemku) z 13. marca 2014 uzavretou so J. ako veriteľom, výška poskytnutého úveru 125.450 eur, c) titulom úveru na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX (úver na bývanie) z 30. septembra 2014 uzavretou so J. ako veriteľom, výška poskytnutého úveru 86.000 eur, d) titulom pôžičky poskytnutej vo výške 59.000 eur na základe zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 27. novembra 2012 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a O. Z. ako veriteľom, a to na kúpu kuchynského zariadenia.

1.6. Pri určení hodnoty nehnuteľností súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Jarmily

Lešovej, ktorá nehnuteľnosti ocenila sumou 198.000 eur a pri vypracovaní znaleckého posudku zohľadnila stavebno-technický stav nehnuteľností ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva, t. j. 24. augusta 2016, ako aj s ohľadom na vyhlásenie žalovaného o technickom stave a vybavení nehnuteľností ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva.

1.6.1. Súd prvej inštancie podotkol, že pre ustálenie hodnoty nehnuteľností nemal k dispozícii ďalší dôkaz, ktorý by preukazoval inú cenu nehnuteľností ku dňu zániku BSM, keďže na znalecký posudok predložený žalobkyňou neprihliadol s poukazom na ustanovenie § 153 CSP.

1.7. Pokiaľ ide o ustálenie hodnoty podielov strán sporu na spoločnosti Galloper s. r. o., žalovaný súhlasil s ocenením hodnoty oboch podielov strán sporu v sume 8.000 eur, t. j. v hodnote základného imania spoločnosti.

1.8. Čo sa týka ustálenia výšky záväzkov strán sporu ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prvoinštančný súd vychádzal z listinných dôkazov predložených žalovaným, kde jednotlivé banky ustálili výšku nesplatených úverov k 24. augustu 2016 (ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva), a to: a) zostatok záväzku zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 13. marca 2014 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a J. ako veriteľom vo výške 121.791,80 eur, b) zostatok záväzku zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 30. septembra 2014 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a J. ako veriteľom vo výške 84.857,53 eur, c) zostatok záväzku zo zmluvy o poskytnutí bezúčelovej flexihypotéky č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX uzatvorenej dňa 26. marca 2012 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a R. ako veriteľom vo výške 34.988,41 eur.

1.8.1. Výšku zostatku záväzku strán sporu zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi stranami sporu a O. Z. dňa 27. novembra 2012 ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov súd prvej inštancie ustálil na základe zhodných tvrdení strán sporu vo výške 17.000 eur.

1.9. Pokiaľ išlo o spôsob vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, súd prvej inštancie poukázal na to, že hoci žalobkyňa po rozvode manželstva užívala nehnuteľnosti so svojím novým manželom a dieťaťom, z tejto nehnuteľnosti sa odsťahovala a ju prenajímala. Navyše, žalobkyňa prestala splácať spoločné záväzky vyplývajúce z úverových zmlúv uzavretých v J., hoci mala príjem z prenájmu tejto nehnuteľnosti, v dôsledku ktorej skutočnosti celé splácanie dlhov zostalo na žalovanom, ktorý ani nemal možnosť nehnuteľnosť užívať.

1.10. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal: a) nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, okres: E., obec: T., kat. úz. T. ako pozemky - parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, parc. č. 1037/46, druh pozemku: ostatné plochy o výmere 304 m², parc. č. 1037/70, druh pozemku: ostatné plochy o výmere 16 m² a parc. č. 1037/89, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere 120 m² a stavby - rodinný dom súpisné č. XXX postavený na parc. č. 1037/89 v hodnote 198.000 eur, b) zostatok záväzku zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 13. marca 2014 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a J. ako veriteľom vo výške 121.791,80 eur, c) zostatok záväzku zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 30. septembra 2014 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a J. ako veriteľom vo výške 84.857,53 eur, d) zostatok záväzku zo zmluvy o poskytnutí bezúčelovej flexihypotéky č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX. uzatvorenej dňa 26. marca 2012 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a R. ako veriteľom vo výške 34.988,41 eur.

1.11. Zároveň súd prvej inštancie do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal: a) obchodné podiely strán sporu v spoločnosti Galloper s. r. o., so sídlom Rezedová 12, 821 01 Bratislava, IČO: 46 857 281, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, odd.: Sro, vložka č. 84531/B v hodnote 8.000 eur a b) zostatok záväzku zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 27. novembra 2012 medzi stranami sporu ako dlžníkmi a O. Z. ako veriteľom vo výške 17.000 eur.

1.11.1. Prvoinštančný súd sa nestotožnil s návrhom žalobkyne prikázať podiely v obchodnej spoločnosti

Galloper s. r. o. buď žalovanému, alebo prikázať spoločnosť obom stranám k likvidácii.

1.11.2. Poukázal na to, že žalobkyňa ako jediná konateľka spoločnosti Galloper s. r. o., vykonávala všetky úkony za spoločnosť a bola zodpovedná za jej riadenie a hospodárenie, pričom informácie o stave spoločnosti a jej hospodárskych výsledkoch žalovanému vôbec neposkytovala.

1.11.3. Z predložených účtovných závierok súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa svojimi úkonmi za spoločnosť spôsobila, že majetok spoločnosti v roku 2015 klesol na účtovnú hodnotu 6.241 eur, hoci v roku 2014 bola účtovná hodnota majetku v sume 102.676 eur, a teda je zrejmé, že žalobkyňa postupne vykonávala úkony smerujúce k zníženiu majetku spoločnosti a k celkovej hodnote obchodných podielov spoločnosti. Bolo by preto v rozpore s dobrými mravmi, keby súd prvej inštancie priznal podiely v obchodnej spoločnosti žalovanému, keď práve žalobkyňa svojím správaním spôsobila zníženie majetku spoločnosti a pravdepodobnú potrebu likvidácie tejto spoločnosti, ktorú sama navrhovala. V záujme spravodlivosti bolo podľa názoru súdu prvej inštancie prikázanie obchodných podielov v spoločnosti Galloper s. r. o. žalobkyni, ktorá sama môže za stav, v akej sa spoločnosť nachádza.

1.11.4. Prvoinštančný súd priznanie záväzku zo zmluvy o pôžičke voči O. žalobkyni považoval za spravodlivý, keď všetky ostatné dlhy strán sporu na seba preberie žalovaný.

1.12. Súd prvej inštancie pri určení veľkosti podielov bývalých manželov na hodnote vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov vychádzal v zmysle ustanovenia § 150 OZ, t. j. z rovnakých podielov strán sporu, keďže nezistil dôvody vedúce k disparite.

1.12.1. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobkyňa nepreukázala, že iba ona sama sa výlučne podieľala na platení záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv o úvere so J. a zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej s O. Z. a tieto platila zo svojich výlučných prostriedkov a v prípade, ak úvery žalobkyňa platila v priebehu trvania manželstva, t. j. do 24. augusta 2016, tieto platila z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

1.12.2. Zároveň žalobkyňa nepreukázala, že by v čase trvania manželstva disponovala akýmkoľvek výlučnými prostriedkami (t. j. nepatriacimi do BSM) z titulu dedenia či darovania.

1.12.3. Súd prvej inštancie mal za to, že darovacia zmluva, na základe ktorej O. R. požičala žalobkyni sumu 60.000 eur na realizáciu vnútorných úprav interiéru novostavby v T., bola pre daný spor bezpredmetná, pretože darovacia zmluva bola uzatvorená až po právoplatnosti rozvodu manželstva (dňa 2. februára 2017) vrátane zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi O. R. ako veriteľom a stranami sporu ako dlžníkmi dňa 2. februára 2017, keďže zmluva bola uzatvorená po rozvode manželstva a nemá súvis s vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

1.13. Súd prvej inštancie ďalej zohľadnil to, že od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalovaný do 21. augusta 2019 uhradil zo svojich výlučných prostriedkov na spoločný dlh voči R. spolu sumu 8.107,56 eur (mesačná splátka 225,21 eur × 36 mesiacov) a na spoločný dlh v J. sumu 7.220 eur, t. j. spolu 15.327,56 eur, pričom v rámci vyporiadania má žalovaný voči žalobkyni nárok na polovicu z takto uhradenej sumy, ktorú súd prvej inštancie zohľadnil pri výpočte vyrovnacieho podielu.

1.14. Súd prvej inštancie neprihliadol na žalobkyňou uplatnený nárok v podaní doručenom súdu prvej inštancie 23. septembra 2019, a to na náhradu polovice zo sumy 27.143,27 eur (ktorú mala uhradiť od zániku BSM do 16. septembra 2019), ktorý žalobkyňa uplatnila po uplynutí lehoty v rámci sudcovskej koncentrácie konania.

1.14.1. Súd prvej inštancie podotkol, že žalobkyňa bola v čase podania žaloby, ktorou sa domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva, ako v rámci následných vyjadrení, replík a duplík zastúpená advokátkou, a hoci bola opakovane poučená o sudcovskej koncentrácii konania, návrh žalobkyne na započítanie sumy uhradenej na spoločné dlhy strán sporu voči žalovanému neuplatnila.

1.14.2. Na pojednávaní konanom dňa 22. mája 2019 (na ktoré sa žalobkyňa bez ospravedlnenia nedostavila, hoci bola riadne a včas predvolaná) súd prvej inštancie uložil stranám sporu v zmysle § 181 ods. 4 CSP lehotu 30 dní na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie ďalších návrhov na doplnenie dokazovania. Keďže žalobkyňa nebola na pojednávaní prítomná, súd prvej inštancie jej doručil kópiu zápisnice z pojednávania spolu s predvolaním na ďalšie pojednávanie, ktorú si prevzala dňa 4. júna 2019, preto žalobkyňa mala dostatočný časový priestor na doplnenie skutkových tvrdení a uplatnenie nároku voči žalovanému na zaplatenie polovice ňou uhradených súm po zániku BSM na spoločné dlhy bývalých manželov. Žalobkyňa súdom prvej inštancie poskytnutú dodatočnú lehotu v rámci sudcovskej koncentrácie konania nedodržala, nepožiadala o jej predĺženie, súd prvej inštancie preto nemal dôvod prihliadať na ňou uplatnený nárok až po uplynutí tejto lehoty.

1.15. Keďže v konaní nevyšli najavo žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali pri vyporiadaní odchyliť sa od zásady rovnosti podielov strán na spoločnom majetku, súd prvej inštancie uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému na vyrovnanie jeho podielu sumu 24.982,65 eur.

1.15.1. Žalovanému boli prikázané do výlučného vlastníctva nehnuteľnosti v hodnote 198.000 eur a z tejto sumy by mal žalovaný povinnosť zaplatiť žalobkyni polovicu, teda 99.000 eur.

1.15.2. Súd prvej inštancie žalobkyni prikázal obchodné podiely v spoločnosti Galloper, s. r. o. v hodnote 8.000 eur, z ktorých polovicu v sume 4.000 eur by mala uhradiť žalovanému. Vzhľadom na uvedené by mal žalovaný (po zohľadnení výšky hodnoty jeho obchodného podielu prikázaného žalobkyni) vyplatiť žalobkyni sumu 95.000 eur (198.000 eur - 8.000 eur/2).

1.15.3. Ďalej súd prvej inštancie musel zohľadniť pasíva (záväzky) strán sporu, preto súd prvej inštancie prikázal žalobkyni zostatok záväzku zo zmluvy o pôžičke s O. v sume 17.000 eur a žalovanému prikázal zostatky z úverov vo R. a v J. v celkovej sume 241.637,74 eur. Na vyrovnanie podielu žalovaného na spoločných pasívach by žalobkyňa mala uhradiť žalovanému 112.318,87 eur (241.637,74 eur/2 - 8.500 eur [polovica zo zmluvy o pôžičke]).

1.15.4. Zároveň k sume na vyrovnanie podielu na spoločných pasívach bolo potrebné pripočítať nárok žalovaného na zaplatenie polovice sumy uhradenej po zániku BSM na spoločné záväzky bývalých manželov, t. j. sumu 7.663,78 eur. Celkovo potom na vyrovnanie podielu žalovaného na pasívach by žalobkyňa mala uhradiť žalovanému sumu 119.982,65 eur.

1.15.5. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie od hodnoty vyrovnacieho podielu za aktíva, ktorý by mal žalovaný uhradiť žalobkyni vo výške 95.000 eur odpočítal sumu vyrovnacieho podielu, ktorú by žalobkyňa bola povinná uhradiť žalovanému z pasív vo výške 119.982,65 eur = 24.982,65 eur. Súd prvej inštancie preto uložil žalobkyni zaplatiť žalovanému na vyrovnanie jeho podielu sumu 24.982,65 eur v lehote troch mesiacov, v priebehu ktorej bude mať žalobkyňa dostatočný čas a možnosť zabezpečiť si prostriedky na splnenie uvedenej povinnosti.

1.16. Súd prvej inštancie uložil žalobkyni a žalovanému zaplatiť štátu za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov súdny poplatok každému vo výške 3.090 eur vychádzajúc z celkového poplatku za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva vo výške 6.180 eur, ktorý predstavuje 3 % z hodnoty predmetu sporu - aktíva vo výške 206.000 eur (položka 6 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov).

1.17. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, keďže konanie o vyporiadanie BSM je konaním iudicium duplex.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na základe odvolania žalobkyne rozsudkom z 29. apríla 2021 č. k. 9CoP/1/2020-498 rozsudok súdu prvej inštancie v znení

opravného uznesenia zo 16. decembra 2019 č. k. 22Pc/13/2017-406 potvrdil (prvý výrok). O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (druhý výrok).

2.1. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci v zmysle § 215 ods. 1 CSP a jeho rozhodnutie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 CSP.

2.1.1. Súd prvej inštancie správne ustálil čistú hodnotu BSM a v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 150 OZ vykonal vyporiadanie určením rovnakých podielov oboch manželov a dospel k správne mu záveru, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému na vyrovnanie jeho podielu sumu 24.982,65 eur a právne závery aj primerane vysvetlil.

2.2. V súvislosti s odvolacími námietkami žalobkyne odvolací súd poukázal na to, že predvolanie na pojednávanie vytýčené na deň 22. mája 2019 bolo žalobkyni (osobne) doručené dňa 11. apríla 2019 (viď doručka na č. l. 194 spisu). Žalobkyňa sa na pojednávanie dňa 22. mája 2019 nedostavila, pričom svoju neúčast' neospravedlnila, ani nežiadala o odročenie pojednávania. Súd prvej inštancie v zmysle § 180 CSP pojednával v neprítomnosti žalobkyne. Pojednávanie bolo odročené na deň 25. septembra 2019 s tým, že súd prvej inštancie určil stranám sporu lehotu 30 dní od pojednávania (odo dňa 22. mája 2019) na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie ďalších návrhov na vykonanie dokazovania, poučil strany o následkoch sudcovskej koncentrácie konania podľa § 153 CSP, t. j., že na ďalšie vyjadrenia strán sporu smerujúce k doplneniu skutkových tvrdení a návrhov na doplnenie dokazovania nebude súd prvej inštancie prihliadať. Predvolanie na nasledujúce pojednávanie na deň 25. septembra 2019 spolu so zápisnicou z pojednávania z 22. mája 2019 obsahujúcou i výzvu na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie ďalších návrhov na vykonanie dokazovania bolo doručené žalobkyni dňa 4. júna 2019 (viď doručka na č. l. 200 spisu).

2.2.1. Z obsahu súdneho spisu vyplynulo, že žalovaný dňa 18. júna 2019 (teda v lehote 30 dní od pojednávania dňa 22. mája 2019) požiadal súd prvej inštancie o predĺženie sudcovskej lehoty o 30 dní na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie ďalších návrhov na vykonanie dokazovania, ktorej súd prvej inštancie vyhovel a žalovanému predĺžil sudcovskú lehotu do 24. júla 2019 (č. l. 222 spisu).

2.2.2. Dňa 24. júla 2019 žalovaný opätovne požiadal o predĺženie sudcovskej lehoty stanovenej do 24. júla 2019 na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie ďalších návrhov na vykonanie dokazovania, ktorej súd prvej inštancie vyhovel a sudcovskú lehotu žalovanému predĺžil do 15. augusta 2019 (č. l. 230 spisu).

2.2.3. Dňa 15. augusta 2019 žalovaný požiadal o ďalšie predĺženie sudcovskej lehoty stanovenej na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie ďalších návrhov na vykonanie dokazovania, ktorej súd prvej inštancie vyhovel a sudcovskú lehotu predĺžil do 22. augusta 2019 (č. l. 249 spisu).

2.2.4. Podaním z 21. augusta 2019 žalovaný doplnil skutkové tvrdenia a podal návrhy na vykonanie dokazovania a predložil, resp. označil dôkazy (listinné dôkazy a znalecký posudok č. 56/2019 znalkyne Ing. Jarmily Lešovej, ktorého predmetom bolo určenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností).

2.2.5. Podaním zo 16. septembra 2019 (č. l. 327-364 spisu), ktoré bolo odoslané na poštovú prepravu dňa 19. septembra 2019, žalobkyňa doplnila skutkové tvrdenia a navrhla vykonanie dokazovania.

2.3. Odvolací súd zistil, že pojednávanie vytýčené na deň 25. septembra 2019 sa nekonalo z dôvodu neprítomnosti zákonnej sudkyne. Súd prvej inštancie dňa 3. októbra 2019 (č. l. 325 spisu) žalobkyni doručil predvolanie na pojednávanie na deň 13. novembra 2019, avšak žalobkyňa sa na pojednávanie nedostavila.

2.3.1. Z úradného záznamu z 13. novembra 2019 vyplynulo, že žalobkyňa telefonicky oznámila, že sa

pojednávania nezúčastní, pretože má chorú dcéru, pričom žalobkyňa doručila 13. novembra 2019 ospravedlnenie e-mailom a 14. novembra 2019 doručila sken žiadosti o ošetrovné z 13. novembra 2019.

2.3.2. Súd prvej inštancie rozhodol podľa § 180 CSP s poukazom na to, že žalobkyňa o odročenie pojednávania nežiadala. Pojednávanie konané dňa 13. novembra 2019 bolo odročené za účelom vyhlásenia rozsudku na termín 11. decembra 2019.

2.4. Odvolací súd zdôraznil, že civilné sporové konanie sa spravuje zásadou koncentrácie konania, ktorá časovo obmedzuje strany sporu v možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, a to za účelom zabezpečenia rýchleho a efektívneho vedenia súdneho konania a z dôvodu prevencie obštrukčného správania sa strán. Zo zákona je civilné sporové konanie koncentrované momentom vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí (§ 154 CSP). Okrem toho zákon ustanovuje aj sudcovskú koncentráciu konania, ktorá umožňuje súdu neprihliadať na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany neuplatnené včas (§ 153 ods. 2 CSP). Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (§ 153 ods. 1 veta druhá CSP).

2.4.1. Súd prvej inštancie uplatňujúc princíp sudcovskej koncentrácie konania v súlade s čl. 10 ods. 3 CSP uložil stranám sporu sudcovskú lehotu, v rámci ktorej mali uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany - doplniť svoje skutkové tvrdenia a návrhy na vykonanie dôkazov. Zároveň poučil strany o následkoch nesplnenia tejto procesnej povinnosti.

2.4.2. Odvolací súd v procesnom postupe súdu prvej inštancie nevzhliadol žiadne porušenie procesných práv žalobkyne. Navyše z obsahu spisu vyplynulo, že viaceré tvrdenia žalobkyne uvedené v odvolaní sú s ním v rozpore. Žalobkyni bolo doručené predvolanie na pojednávanie vytýčené na deň 22. mája 2019, čo potvrdzuje doručka, preto tvrdenie žalobkyne o tom, že o pojednávaní konanom 22. mája 2019 nemala vedomosť, neobstojí.

2.4.3. Taktiež žalobkyni bola doručená zápisnica z pojednávania z 22. mája 2019 (spolu s predvolaním na nasledujúce pojednávanie na deň 25. septembra 2019), na ktorom súd prvej inštancie poučil strany sporu o následkoch sudcovskej koncentrácie konania a určil stranám lehotu 30 dní od pojednávania na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie ďalších návrhov na vykonanie dokazovania s tým, že na ďalšie vyjadrenia strán sporu smerujúce k doplneniu skutkových tvrdení a návrhov na doplnenie dokazovania nebude súd prvej inštancie prihliadať. Táto sudcovská lehota v prípade žalobkyne márne uplynula dňa 21. júna 2019. Žalobkyňa v tejto lehote nedoručila súdu prvej inštancie žiadne podanie, a ani nepožiadala o predĺženie sudcovskej lehoty.

2.4.4. Naopak žalovaný viackrát požiadal o predĺženie sudcovskej lehoty, ktorej súd prvej inštancie vyhovel a napokon v predĺženej lehote žalovaný doplnil skutkové tvrdenia a predložil dôkazné návrhy.

2.4.5. Odvolací súd podotkol, že tvrdenia žalobkyne si odporovali aj v tom, že na jednej strane uviedla, že mala vedomosť o pojednávaní vytýčenom na deň 25. septembra 2019, ale nebola jej doručená zápisnica z pojednávania z 22. mája 2019, hoci predvolanie i zápisnica boli doručované v jednej poštovej zásielke. Naopak tvrdila, že jej bola doručená výzva súdu z 23. augusta 2019, čo však nezodpovedá obsahu doručky, podľa ktorej k doručeniu nedošlo z dôvodu, že adresát nebol známy.

2.4.6. Odvolací súd zdôraznil, že žalobkyňa sama podaním žaloby iniciovala súdne konanie. Je jej právom kedykoľvek opustiť územie Slovenskej republiky, ale musí pritom zohľadňovať svoje právne postavenie strany sporu, do ktorého sa sama uviedla, svoje procesné povinnosti s tým spojené a procesnú zodpovednosť, ktorá je následkom ich porušenia. Hoci žalobkyňa bola informovaná o postupe v súdnom konaní (rozhodujúce súdne zásielky jej boli doručené), zostala pasívna, so súdom prvej inštancie nekomunikovala, na jeho výzvy nereagovala. Tvrdenia o svojom pobyte v zahraničí a o údajnej ťažkej životnej situácii, ktorú mala riešiť, predniesla žalobkyňa až v odvolacom konaní, napriek tomu, že

už 16. augusta 2019 alebo 15. septembra 2019 (žalobkyňa si v tomto v odvolaní a replike protirečí) mala byť na území SR. Pobyt v zahraničí pritom však sám osebe nie je dôvodom ospravedlňujúcim nečinnosť v civilnom sporovom konaní. Žalobkyňa sa zdržiavala na E., ktorá je členským štátom EÚ s primeranou dostupnosťou komunikačných technológií a s dopravnou dostupnosťou, ktoré umožňujú strane zúčastniť sa súdneho konania vedeného na území SR. Takýmto dôvodom nie je možné automaticky rozumieť ani údajnú ťaživú životnú situáciu žalobkyne, ktorá ani nešpecifikovala, akým spôsobom jej táto situácia mala brániť v komunikácii so súdom.

2.4.7. Žalobkyňa sa pojednávania dňa 13. novembra 2019 (na ktorom súd prvej inštancie ukončil dokazovanie a odročil ho za účelom vyhlásenia rozsudku) nezúčastnila a nežiadala ho odročiť, pričom neprezentovala žiadne ospravedlniteľné dôvody, ktoré by jej bránili zúčastniť sa pojednávania.

2.5. Pokiaľ žalobkyňa v podaní zo 16. septembra 2019 navrhla vykonanie listinných dôkazov, ktoré súčasne predložila (darovaciu zmluvu z 2. februára 2017, potvrdenie R. o zrealizovaní transakcie z 30. januára 2017, výpis zo stránky www.finstat.sk týkajúci sa roku 2015, znalecký posudok zo 14. októbra 2016 a zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a mandátnu zmluvu z 30. septembra 2014), odvolací súd konštatoval, že tieto dôkazy žalobkyňa mohla predložiť v konaní už v roku 2017, a to aj súčasne s podaním žaloby, prípadne v replike k vyjadreniu žalovaného. Nejde teda o dôkazné návrhy, ktoré by v konaní nemohla žalobkyňa predložiť už skôr, než dňa 16. septembra 2019, resp. skôr než odcestovala v roku 2019 do zahraničia. Žalobkyňa nemusela ani vyčkávať na osobitnú výzvu súdu prvej inštancie na ich predloženie. O sudcovskej koncentrácii konania bola žalobkyňa súdom prvej inštancie poučená a v úvodnej časti súdneho konania bola i zastúpená právnym zástupcom (oznámenie o vypovedaní plnej moci bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 4. apríla 2018).

2.5.1. Podľa názoru odvolacieho súdu, ak súd prvej inštancie neprihliadal na skutkové tvrdenia a návrhy na vykonanie dôkazov, ktoré žalobkyňa predložila v podaní zo 16. septembra 2019, postupoval v súlade s ustanovením § 153 ods. 2 CSP, nakoľko ich nemožno považovať za uplatnené včas. Žalobkyňa mala dostatočný procesný priestor kedykoľvek všetky tieto prostriedky procesného útoku uplatniť a neuviedla žiaden ospravedlniteľný dôvod, ktorý by jej v ich uplatnení bránil. Na tieto dôkazy nebolo možné prihliadať ani v odvolacom konaní, keďže sa nejednalo o novoty v zmysle § 366 CSP.

2.6. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, preto mu vznikol voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Výslovil, že o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej len „dovolateľka“ alebo „žalobkyňa“) dovolanie, prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

3.1. Mala za to, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces z dôvodu nepreskúmateľnosti doručovania písomností a z dôvodu porušenia princípu rovnosti sporových strán podľa článku 6 CSP.

3.2. Uviedla, že v období od 16. apríla 2019 do 15. augusta 2019 sa zdržiavala na území E., čo potvrdzuje aj ňou podpísané čestné prehlásenie. V roku 2020 bola na E. od 27. decembra 2019 do 28. novembra 2020 nepretržite a potom nasledoval pobyt v M. do 30. apríla 2021. Na pošte požiadala o preposielanie pošty na adresu svojej mamy (M.), ale na preberanie pošty ju nespĺnomocnila. V období od 19. júna 2019 do 12. augusta 2019 bola aj so svojou maloletou dcérou z dôvodu zlej rodinnej situácie a domáceho násillia v útulku pre ženy na E..

3.3. Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie doručoval väčšinu písomností tzv. hybridným spôsobom podľa § 31a zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“ alebo „zákon č. 305/2013 Z. z.“).

3.3.1. Za porušenie práva na spravodlivý proces nepovažovala to, že súd prvej inštancie doručoval písomnosti podľa § 31a zákona o e-Governmente, ale samotnú právnu úpravu, ktorej praktické dôsledky znamenajú, že zo súdneho spisu nie je možné jednoznačne overiť, kto skutočne písomnosti prevzal.

3.3.2. Mala za to, že ak súd, pokiaľ má na výber z viacerých možností, je vždy povinný zvoliť taký spôsob doručovania, aby mohol byť postup a správnosť procesného úkonu doručovania preskúmaný súdmi vyššej inštancie a prípadne orgánmi ochrany práva (napr. či zásielku prevzal adresát, prípadne iná oprávnená osoba).

3.3.3. Pokiaľ ide o prevzatie zásielky v prípade, že sa ju podarí doručiť podľa § 31a zákona o e-Governmente, súčasťou súdneho spisu sa stane len informácia o výsledku doručovania, ktorá obsahuje popis priebehu doručovania (napr. či sa zásielku podarilo doručiť na prvý raz alebo až pri opakovanom doručovaní) a identifikáciu odosielateľa a adresáta, popis správy a podobne. Nie je ale možné zistiť, kto ju prevzal, a či išlo skutočne o oprávnenú osobu.

3.3.4. Naopak v prípade listinného doručovania doporučených zásielok adresát podpíše prevzatie zamestnancovi pošty, ktorý je povinný overiť jeho totožnosť.

3.3.5. Podotkla, že v prípade hybridného doručovania je už po 30 dňoch od doručenia informácie o výsledku doručenia informácie prakticky nemožné preveriť, kto zásielku prevzal a čo bolo jej obsahom.

3.3.6. Ona sa o mnohých zásielkach dozvedela až nahliadnutím do súdneho spisu, resp. z rozsudku súdu prvej inštancie a je pravdepodobné, že aj pri tých dokumentoch, ktoré sú podľa súdneho spisu riadne doručené (t. j. doručené bez aplikácie fikcie doručovania), ich fakticky prevzala tretia osoba.

3.3.7. Ako vyplýva z ustanovenia § 31a ods. 7 zákona o e-Governmente, a k s a podľa osobitného predpisu vyžaduje vytvorenie osobitnej listinnej písomnosti, potvrdzujúcej doručenie, je táto povinnosť splnená doručením informácie o výsledku doručenia. Z uvedeného je zrejmé, že nie je možné preveriť autenticitu podpisu napríklad znaleckým posudkom z oblasti grafológie.

3.3.8. Poukázala na to, že súdna zásielka, ktorá jej mala byť podľa informácie o výsledku doručovania listinne (č. 1. 200 spisu) doručená dňa 4. júna 2019 (išlo o predvolanie na deň 25. septembra 2019, zápisnicu z pojednávania z 22. mája 2019), bola doručená nevie komu, keďže sa v tom čase nachádzala na E.. Taktiež namietala doručenie zásielky podanej dňa 14. novembra 2019, s podacím číslom: SK007207702SK, ktorá jej mala byť listinne doručená 29. novembra 2019 (jednalo sa o predvolanie na 11. decembra 2019).

3.3.9. Minimálne v jednom prípade sa zo spisu javí, že zásielku prevzala jej matka, ktorá nedisponovala plnomocenstvom na preberanie pošty. Išlo o zásielku doručenú dňa 4. septembra 2019, ktorej obsahom bol znalecký posudok.

3.3.10. Aj keby k nesprávnemu doručeniu došlo v dôsledku pochybenia pošty, mala za to, že súd zodpovedá za riadne doručenie písomností v súdnom konaní, ako aj za to, aby bolo možné správnosť doručovania následne overiť. Z uvedeného teda vyplýva porušenie práva na spravodlivý proces.

3.3.11. Nedoručenie zásielky nie je schopná preukázať z dôvodu tzv. negatívnej dôkaznej teórie.

3.4. Ďalej

porušenie princípu rovnosti sporových strán považovala to, že súd prvej inštancie neprihliadol na dôkazy, ktoré predložila dňa 16. septembra 2019 s poukazom na zmeškanie sudcovskej 30-dňovej lehoty stanovenej na pojednávaní dňa 22. mája 2019.

3.4.1. Uviedla, že sudcovskú lehotu ani žalovaný nestíhal, keďže ďalšie dôkazy a skutkové tvrdenia predložil súdu prvej inštancie až 23. augusta 2019, avšak na tieto súd prvej inštancie prihladol.

3.4.2. Mala za to, že pokiaľ sa súd rozhodne prihladiť na prostriedky procesného útoku, či prostriedky procesnej obrany predložené až po uplynutí súdom určenej lehoty, musí to v odôvodnení rozsudku vo veci samej dôsledne vysvetliť, čo v posudzovanej veci nebolo splnené. Ona, ako to bolo možné, predložila aj aktuálny znalecký posudok, na ktorý súd prvej inštancie neprihladol.

3.4.3. Podotkla, že súd sa nemusí sudcovskou koncentráciou konania v zmysle § 153 ods. 2 CSP riadiť, teda aj keď súd prvej inštancie dospel k záveru, že ona nepredložila znalecký posudok včas, mohol na tento dôkaz prihladiť, keďže ustanovenia o tzv. sudcovskej koncentrácii konania neplatia absolútne a súd disponuje voľnou úvahou. Ide o zákonnú možnosť, nie povinnosť súdu neprihliadať na prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené včas.

3.4.4. Podľa jej názoru súd prvej inštancie mal pri posudzovaní včasnosti predloženia „prostriedkov procesnej obrany“ zohľadniť aj jej ťaživú situáciu a aj jej dlhotrvajúci pobyt v zahraničí.

3.5. Zároveň navrhla, aby dovolací súd v zmysle 444 ods. 1 CSP odložil vykonateľnosť rozsudku z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

3.6. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne poukázal na to, že ak súd prvej inštancie postupoval pri doručovaní písomností žalobkyni v zmysle § 31a zákona o e-Governmente, je vylúčené, aby týmto postupom porušil právo žalobkyne na spravodlivý proces.

4.1. Uviedol, že súdy ako rozpočtové organizácie sú odo dňa 1. novembra 2018 povinné využívať centrálné úradné doručovanie prostredníctvom správcu modulu elektronického doručovania, ktorým je Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby postupom podľa § 31a zákona o e-Governmente, t. j. odoslať elektronický úradný dokument správcovi, ktorý prostredníctvom modulu elektronického doručovania bezodkladne zabezpečí jeho doručenie do elektronickej schránky adresáta, a ak elektronickej schránky adresáta nie je aktivovaná, zabezpečí správca jeho doručenie adresátovi v listinnej podobe (vo forme listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu a jeho príloh vrátane identifikácie toho, kto elektronický úradný dokument autorizoval a informácie o spôsobe autorizácie a čase autorizácie, tzv. doložky o autorizácii), prostredníctvom poštového podniku (správca sa považuje za podávateľa), spôsobom podľa osobitného predpisu upravujúceho konanie v danej veci a poštový podnik potvrdzuje doručenie formou elektronickej informácie o výsledku doručenia/nedoručenia (e-doručenka). Na fikciu doručenia písomností adresátovi v listinnej podobe sa potom aplikuje § 111 ods. 3 a § 112 CSP a za deň vrátenia nedoručenej zásielky súdu sa považuje deň doručenia informácie o výsledku doručovania, ktorú dostáva súd do elektronickej schránky. Ak sa podľa osobitného predpisu vyžaduje vytvorenie osobitnej listinnej písomnosti, potvrdzujúcej doručenie, je táto povinnosť splnená dorúčením informácie o výsledku doručenia.

4.2. Keďže sa na prejednávajúcu vec nevzťahovali výnimky z pôsobnosti zákona o e-Governmente (§ 2 ods. 2), a ani nešlo o vec, na ktorú sa elektronické doručovanie podľa zákona o e-Governmente nevzťahovalo (§ 31 ods. 2), bol súd prvej inštancie povinný pri doručovaní písomností žalobkyni postupovať podľa zákona o e-Governmente a nebol oprávnený a už vôbec nie povinný vyberať si z viacerých možností spôsobov doručovania.

4.3. Podotkol, že nie je povinnosťou súdu (a ani jeho) dešifrovať, doručenie ktorých konkrétnych písomností dovolateľka rozporovala výrazom „a tak ďalej.“

4.4. Dovolaťka nepredložila žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývalo, že dňa 4. júna 2019 sa skutočne

zdržiavala na E., ani že dňa 16. apríla 2019 vycestovala zo Slovenskej republiky na E.. Ide o ničím nepodložené tvrdenie dovolateľky, ktoré nie je spôsobilé spochybniť riadne vykázané doručenie zásielky dňa 4. júna 2019.

4.5. Podľa tvrdenia dovolateľky sa dňa 29. novembra 2019 zdržiavala na území Slovenskej republiky, preto doručenie súdnej zásielky dňa 29. novembra 2019 (obsahom ktorej bolo predvolanie na pojednávanie na deň 11. decembra 2019) je výslovne účelové, pričom sama žalobkyňa požiadala o odročenie tohto pojednávania, avšak súd prvej inštancie jej žiadosti o odročenie pojednávania nevyhovел podaním z 3. decembra 2019.

4.6. I znalecký posudok, ktorý on predložil súdu prvej inštancie, bol žalobkyni doručený, nakoľko ho spomína už vo svojom písomnom podaní zo 16. septembra 2019 a podľa vyjadrenia dovolateľky sa dňa 4. septembra 2019 nachádzala na území Slovenskej republiky. Ak sa žalobkyňa domnievala, že pošta vydala zásielku neoprávnenej osobe (jej matke, ktorá údajne nebola splnomocnená na preberanie pošty), mala možnosť podať reklamáciu na pošte. Keďže žalobkyňa v tom čase doručenie zásielky nenamietala, je zjavné, že doručovanie nepovažovala za porušenie svojich práv, a preto sú jej námietky v tomto smere právne bezvýznamné.

4.7. Zdôraznil, že dôkazom o doručení je v tomto prípade doručienka, resp. informácia o výsledku doručenia podľa § 31a ods. 6 zákona o e-Governmente, ktorá má v zmysle § 31a ods. 7 zákona o e-Governmente účinky doručienky podľa § 111 ods. 1, resp. 112 CSP. Ak žalobkyňa spochybňovala doručovanie písomností súdom prvej inštancie, bolo jej povinnosťou predložiť dôkaz o opaku.

4.8. Dovolateľka v dovolaní poukázala na to, že žiadosťou o doplnkové a dispozičné služby z 11. apríla 2019 požiadala poštu o doposielanie zásielok v termíne od 11. apríla 2019 do 31. marca 2020 z adresy: T., XXX XX Borinka na novú adresu: O. R., M., čo vyvracia jej tvrdenia prezentované v odvolacom konaní, že o pojednávaní dňa 22. mája 2019 nebola informovaná, nemala o ňom vedomosť, nakoľko bola v tom čase už mimo územia SR. Žalobkyňa dňa 11. apríla 2019 osobne podávala žiadosť na pošte v obci T. a tento deň aj osobne prevzala zásielku s predvolaním na pojednávanie dňa 22. mája 2019.

4.9. Skutočnosť, že dovolateľka požiadala o doposielanie pošty na adresu svojej matky, avšak matku už na preberanie takto doposielanej pošty údajne nespĺnomocnila, je právne bezvýznamná. Od začiatku konania (podanie žaloby dňa 22. júna 2017) až po jeho právoplatné skončenie (dňa 18. mája 2021) mala žalobkyňa identickú adresu na doručovanie (XXX XX Borinka XXX) v zmysle 106 ods. 1 písm. a) CSP, ktorú sama uviedla vo svojej žalobe, a ktorá bola zároveň adresou jej trvalého pobytu. Žalobkyňa v žalobe a ani po podaní žaloby počas trvania konania neuviedla inú adresu na doručovanie v zmysle § 106 ods. 1 CSP. Bolo potom výlučne len vecou žalobkyne, aby na uvedenej adrese riadne preberala súdne zásielky, resp. zabezpečila ich prijímanie, preto doručovanie zásielok na adresu v zmysle § 106 ods. 1 písm. a) CSP bolo riadne realizované.

4.10. Konštatoval, že Civilný sporový poriadok je postavený na kontradiktórnosti a efektívnosti konania a je povinnosťou strán aktívne sa podieľať na konaní. Každý adresát je zodpovedný za evidovanú adresu v príslušnom registri ako aj za ochranu vlastných záujmov, a preto je povinný si zabezpečiť prijímanie písomností na evidovanej adrese bez ohľadu na to, na akej adrese sa skutočne zdržuje.

4.11.

Ohľadne dovolateľkou namietaného porušenia princípu rovnosti strán sporu podľa čl. 6 CSP uviedol, že súd prvej inštancie (v bode 5., 30., 35., 44., 46., 47. rozsudku), ako aj súd odvolací (v bode 9., 11., 11.2., 12., 13., 14., 13.3., 13.4., 14. rozsudku) sa s namietanými skutočnosťami vo svojich

rozhodnutiach dostatočne a presvedčivo vyporiadali.

4.12. Podotkol, že dovolateľka súd prvej inštancie o svojej údajnej ťaživej životnej situácii nikdy neinformovala, rovnako ani o svojom dlhotrvajúcom pobyte v zahraničí. Odvolací súd v bode 13.1. rozsudku konštatoval, že žalobkyňa nešpecifikovala svoju údajnú ťaživú životnú situáciu, akým spôsobom jej táto mala brániť v komunikácii so súdom. Tvrdenia dovolateľky v tomto smere sa preto javia ako účelové.

4.13. Žalobkyňa bola súdom prvej inštancie poučená o sudcovskej koncentrácii konania a o jej procesných následkoch, a ak doručila súdu prvej inštancie podanie s doplnením skutkových tvrdení a návrhom na dokazovanie až dňa 23. septembra 2019, teda viac ako tri mesiace po doručení zápisnice z pojednávania konaného dňa 22. mája 2019, ktorú prevzala dňa 4. júna 2019 a o predĺženie sudcovskej lehoty nepožiadala, bolo neprihliadnutie súdu prvej inštancie na predmetné podanie v súlade so zákonom (§ 153 CSP). Taktiež nie je možné spochybniť to, že dôkazy predložené žalobkyňou spolu s predmetným podaním mohli byť urobené žalobkyňou skôr, pretože všetky boli datované ešte do obdobia pred podaním samotnej žaloby o vyporiadanie BSM. Súd prvej inštancie teda po tom, ako žalobkyni poskytol podľa § 181 ods. 4 CSP lehotu na dodatočné splnenie povinnosti tvrdiť a navrhnúť dôkazy (avšak žalobkyňa v tejto lehote svoju povinnosť nesplnila a ani nepožiadala súd prvej inštancie o predĺženie lehoty), postupoval v súlade so zákonom, keď podľa § 153 CSP na podanie žalobkyne z 23. septembra 2019 neprihliadol.

4.14. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR (ďalej len „ústavný súd“) z 15. novembra 2018 sp. zn. II. ÚS 530/2018. Keďže sudcovská koncentrácia konania je v diskrečnej právomoci príslušného sudcu, súd prvej inštancie jej aplikáciou postupoval v súlade so zákonom a svoj postup § 153 ods. 3 CSP zároveň dostatočne a presvedčivo vysvetlil.

4.15. On opakovane požiadal súd prvej inštancie o predĺženie sudcovskej lehoty so súčasným zdôvodnením žiadosti a súd prvej inštancie mu lehotu na jeho žiadosť v súlade s § 118 ods. 2 CSP predĺžil, preto jeho podanie (doručené súdu prvej inštancie dňa 23. augusta 2019) bolo doručené v rámci plynutia určenej sudcovskej lehoty.

4.16. Dovolaateľka podaním zo 16. septembra 2019 predložila darovaciu zmluvu o poskytnutí peňažnej sumy 60.000 eur a doklad o pripísaní tejto sumy na jej bankovom účte, avšak nepredložila žiaden dôkaz, že túto sumu aj reálne do spoločného rodinného domu investovala.

4.17. Uviedol, že podľa ustálenej súdnej praxe sa pri určení ceny veci na účely vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov vychádza z ceny veci v čase jej vyporiadania, avšak z jej stavu v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov (napr. R 42/1972). Ním predložený znalecký posudok (č. 56/2019) spĺňal tieto atribúty, kým znalecký posudok predložený dovolateľkou túto podmienku nespĺňal.

4.18. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby najvyšší súd dovolanie žalobkyne ako nedôvodné podľa § 448 CSP v celom rozsahu zamietol a priznal mu voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/209/2015, 3Cdo/36/2016, 5Cdo/264/2014, 1Cdo/334/2013). Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj rozhodnutia

najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/348/2013, 3Cdo/319/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky). Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. V danom prípade žalobkyňa namietala vadu zmätočnosti konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017).

12. Podľa § 105 ods. 1, 2, 3 CSP súd doručuje písomnosť na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu; tým nie je dotknutá povinnosť súdu doručovať písomnosť do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu. Ak nemožno doručiť písomnosť podľa odseku 1 a ak nejde o doručenie písomnosti do vlastných rúk, súd na žiadosť strany doručí písomnosť na elektronickú adresu. Písomnosť súdu sa

považuje za doručenie po troch dňoch od jej odoslania, aj keď ju adresát neprečítal. Ak nemožno doručiť písomnosť podľa odsekov 1 a 2, súd doručuje prostredníctvom doručujúceho orgánu.

12.1. Citované ustanovenie CSP upravuje zákonný postup súdu pri doručovaní písomností. Jeho systematickým výkladom, tiež ďalších relevantných ustanovení CSP, je zrejme postupnosť pri doručovaní písomností, a to nasledovne: 1. na pojednávaní alebo pri inom úkone, 2. do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, ide o zákon o e-Governmente účinný od 1. novembra 2013 v znení neskorších predpisov, 3. doručenie na elektronicкую adresu na žiadosť strany, ak nejde o písomnosti, ktoré sa doručujú do vlastných rúk, 4. doručovanie prostredníctvom doručovacieho orgánu na adresu podľa § 106 CSP alebo doručovanie osobitným doručovacím orgánom za kumulatívneho splnenia zákonných podmienok podľa § 107 ods. 2 CSP (pozri Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, s. 382).

12.2. Z vyššie uvedeného, ako aj z dikcie § 105 ods. 1 CSP je zrejmé, že doručovanie do elektronickej schránky prichádza do úvahy nie ako prvý, ale až následný spôsob doručovania, keď nie je možné doručiť písomnosť na pojednávaní alebo pri inom úkone.

13. Podľa § 111 ods. 1, 2 CSP do vlastných rúk sa doručuje tak, že adresát potvrdí prijatie písomnosti na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len „doručenka“); údaje v doručení sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Doručka je verejnou listinou. Do vlastných rúk sa doručujú písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a písomnosti, pri ktorých to nariadi súd.

14. Podľa § 2 ods. 3 zákona o e-Governmente ak ide o postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a ak ide o náležitosti návrhu na začatie konania, žaloby, žiadosti, sťažnosti, vyjadrenia, stanoviska, ohlásenia alebo iného obdobného dokumentu, ktoré sa v konaní predkladajú orgánu verejnej moci, a o náležitosti rozhodnutia, žiadosti, vyjadrenia, stanoviska alebo iného dokumentu, ktoré v konaní vydáva orgán verejnej moci, použijú sa ustanovenia osobitných predpisov, ak tento zákon v ustanoveniach § 4 až § 6, § 10, § 17 a § 18 a v ustanoveniach o identifikácii (§ 19 a § 20), autentifikácii (§ 19, § 21 a § 22), autorizácii (§ 23), elektronickej podaní (§ 24, § 25 a § 28), elektronickej úradnej dokumente (§ 26, § 27 a § 28), elektronickej doručovaní (§ 11 až § 16 a § 29 až § 34), zaručenej konverzii (§ 35 až § 39) a referenčných registroch a referenčných údajoch (§ 49 až § 55) neustanovuje inak.

15. Podľa § 29 ods. 1 zákona o e-Governmente elektronickej podanie a elektronickej úradnej dokument sa doručuje elektronickej, pričom miestom na elektronickej doručovanie je elektronickej schránka, ktorá je aktivovaná. Elektronickej doručovanie elektronickej podania a elektronickej úradnej dokumentu sa vykoná spôsobom podľa tohto zákona, ak osobitné predpisy pri spôsobe doručovania elektronickejmi prostriedkami neustanovujú inak; ustanovenie prvej vety tým nie je dotknuté.

16. Podľa § 29 ods. 2 zákona o e-Governmente do vlastných rúk sa elektronickej doručujú elektronickej dokumenty, ktoré sú podľa tohto zákona z hľadiska právnych účinkov totožné s dokumentom v listinnej podobe, o ktorom osobitné predpisy ustanovujú, že sa doručujú do vlastných rúk.

17. Podľa § 29 ods. 3 zákona o e-Governmente doručenie do vlastných rúk sa na účely elektronickej doručovania rozumie doručenie, pri ktorom sa vyžaduje potvrdenie doručenia zo strany adresáta alebo osoby, ktorej je podľa osobitných predpisov možné doručovať namiesto adresáta (ďalej len „prijímateľ“), formou elektronickej doručky odoslanej odosielateľovi.

18. Podľa § 30 ods. 1 zákona o e-Governmente elektronickej doručkou sa rozumie elektronickej dokument obsahujúci údaj o dni, hodine, minúte a sekunde elektronickej doručenia, identifikátor osoby prijímateľa, identifikátor osoby odosielateľa a identifikáciu elektronickej úradnej správy a elektronickej dokumentov, ktoré sa elektronickej doručujú; identifikácia elektronickej úradnej správy a elektronickej dokumentov musí zabezpečiť vytvorenie logickej väzby na túto správu a dokumenty, ktoré obsahuje.

19. Podľa § 30 ods. 2 veta druhá zákona o e-Governmente ak adresátom nie je orgán verejnej moci, elektronickú doručenkú vytvára automatizovaným spôsobom modul elektronického doručovania a správca modulu elektronických schránok prostredníctvom modulu elektronických schránok zabezpečuje, aby ju mal prijímateľ pri preberaní doručovaného elektronického dokumentu vždy pred jeho sprístupnením k dispozícii a bol povinný ju potvrdiť.

20. Podľa § 30 ods. 3 zákona o e-Governmente prijímateľ potvrdzuje elektronickú doručenkú prostredníctvom funkcie určenej na tento účel.

21. Podľa § 30 ods. 4 zákona o e-Governmente elektronická doručenka sa zasiela do elektronickej schránky odosielateľa príslušnej elektronickej úradnej správy, ktorej doručenie elektronická doručenka potvrdzuje, a to aj, ak táto elektronická schránka nie je aktivovaná; to neplatí, ak odosielateľ nie je známy alebo ak nemá zriadenú elektronickú schránku.

22. Podľa § 30 ods. 5 zákona o e-Governmente údaje uvedené v elektronickej doručenke, ktorá bola potvrdená podľa odseku 3, sa považujú za pravdivé, kým nie je preukázaný opak.

23. Podľa § 30 ods. 6 zákona o e-Governmente elektronická doručenka sa vytvára a potvrdzuje pri každom elektronickom doručení, pričom ak nejde o doručenie do vlastných rúk, vytvára a potvrdzuje sa podľa odseku 2 automatizovane, keď nastane moment doručenia podľa § 32 ods. 5.

24. Podľa § 31a ods. 1 zákona o e-Governmente orgán verejnej moci za podmienok podľa odsekov 11 a 12 odošle elektronický úradný dokument prostredníctvom modulu elektronického doručovania správcovi modulu elektronického doručovania, ktorý prostredníctvom modulu elektronického doručovania bezodkladne zabezpečí jeho doručenie do elektronickej schránky adresáta, a ak elektronická schránka adresáta nie je aktivovaná, zabezpečí jeho doručenie adresátovi v listinnej podobe prostredníctvom poštového podniku, spôsobom podľa osobitného predpisu upravujúceho konanie v danej veci. Vyhotovenie listinnej podoby elektronického úradného dokumentu zabezpečí správca modulu elektronického doručovania v o forme listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu podľa odseku 2.

25. Podľa § 31a ods. 3 zákona o e-Governmente listinný rovnopis elektronického úradného dokumentu má rovnaké právne účinky ako elektronický úradný dokument, z ktorého bol vyhotovený. Doručenie listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu má rovnaké právne účinky ako doručenie elektronického úradného dokumentu.

26. Podľa § 31a ods. 4 zákona o e-Governmente správca modulu elektronického doručovania môže zabezpečiť vyhotovenie listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu prostredníctvom poštového podniku, ktorý vykonáva jeho doručenie adresátovi.

27. Podľa § 31a ods. 6 zákona o e-Governmente ak ide o doručovanie podľa odseku 1, poštový podnik potvrdzuje doručenie formou informácie o výsledku doručenia. Informáciu o výsledku doručenia, potvrdzujúcu moment doručenia, alebo dôvody nedoručenia zasiela správca modulu elektronického doručovania bezodkladne do elektronickej schránky orgánu verejnej moci, a to v štruktúrovanej forme. Informácia o výsledku doručenia musí obsahovať jednoznačnú identifikáciu elektronického úradného dokumentu, ktorý bol vo forme listinného rovnopisu doručovaný. Ak poštový podnik zistí, že informácia o výsledku doručenia nie je úplná alebo správna, bezodkladne ju zruší, doplní alebo opraví; ustanovenia druhej a tretej vety sa použijú rovnako.

28. Podľa § 31a ods. 7 zákona o e-Governmente ak sa podľa osobitného predpisu vyžaduje vytvorenie osobitnej listinnej písomnosti, potvrdzujúcej doručenie, je táto povinnosť splnená doručením informácie o výsledku doručenia.

29. Dovolací súd konštatuje, že v špecifických prípadoch uvedených v § 2 ods. 3 zákona o e-

Governmente [s poukazom na § 4 až 6, § 10, § 17, § 18, na ustanovenia o identifikácii (§ 19 a § 20), autentifikácii (§ 19, § 21 a § 22), autorizácii (§ 23), elektronickom podaní (§ 24, § 25 a § 28), elektronickom úradnom dokumente (§ 26, § 27 a § 28), elektronickom doručovaní (§ 11 až § 16 a § 29 až § 34), zaručenej konverzii (§ 35 až § 39) a referenčných registroch a referenčných údajoch (§ 49 až § 55)], je zákon o e-Governmente lex specialis k osobitným predpisom, a to i vo vzťahu k Civilnému sporovému poriadku.

30. Zo zákona o e-Governmente vyplýva, že súdy sú povinné pri doručovaní písomností využívať tzv. hybridné doručovanie (centrálne úradné doručovanie).

30.1. Súd potom ako vyhotoví písomnosť v elektronickej podobe, musí písomnosť v elektronickej podobe doručiť správcovi modulu elektronického doručovania. Následne správca zistí, či má adresát písomnosti aktivovanú elektronickú schránku. Ak má adresát písomnosti aktivovanú elektronickú schránku, správca bezodkladne zabezpečí doručenie písomnosti do elektronickej schránky adresáta. Pokiaľ adresát nemá aktivovanú elektronickú schránku, správca zabezpečí vyhotovenie listinného rovnopisu (t. j. vytlačenie písomnosti) a doručenie písomnosti adresátovi v listinnej podobe prostredníctvom poštového podniku.

30.2. Listinný rovnopis elektronického úradného dokumentu má rovnaké právne účinky ako elektronický úradný dokument, z ktorého bol vyhotovený. Doručenie listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu má rovnaké právne účinky ako doručenie elektronického úradného dokumentu.

31. Ak sa podľa osobitného predpisu (napr. Civilného sporového poriadku) vyžaduje vytvorenie osobitnej listinnej písomnosti, potvrdzujúcej doručenie, je táto povinnosť splnená doručením informácie o výsledku doručenia správcom modulu elektronického doručovania do elektronickej schránky súdu, ktorá musí obsahovať jednoznačnú identifikáciu elektronického úradného dokumentu, ktorý bol vo forme listinného rovnopisu doručovaný a informáciu o výsledku doručenia, potvrdzujúcu moment doručenia, alebo dôvody nedoručenia. Pokiaľ poštový podnik zistí, že informácia o výsledku doručenia nie je úplná alebo správna, bezodkladne ju zruší, doplní alebo opraví.

32. Z uvedeného vyplýva, že doručenie písomností v zmysle Civilného sporového poriadku určených do vlastných rúk sa preukazuje doručenkou (§ 111 ods. 1 CSP) a v prípade doručenia písomností (súdnych zásielok) podľa zákona o e-Governmente adresátovi, ktorý nemá aktivovanú elektronickú schránku, informáciou o výsledku doručenia (§ 31a ods. 6, 7 zákona o e-Governmente).

33. Keďže žalobkyňa nemala aktivovanú elektronickú schránku, správca modulu elektronického doručovania zabezpečil vyhotovenie listinného rovnopisu písomnosti v elektronickej podobe a doručenie písomností žalobkyni v listinnej podobe prostredníctvom poštového podniku podľa zákona o e-Governmente, preto správne súdy oboch inštancií pri skúmaní doručenia súdnych zásielok vychádzali z informácie o výsledku doručenia obsahujúcej nielen jednoznačnú identifikáciu elektronického úradného dokumentu, ktorý bol vo forme listinného rovnopisu doručovaný žalobkyni, ale aj informáciu o výsledku doručenia (potvrdzujúcu moment doručenia žalobkyni).

34. Dovolací súd poukazuje na to, že žalobkyňa v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nenamietala nedoručenie súdnych zásielok, resp. že súdne zásielky určené do vlastných rúk žalobkyne boli doručené inej osobe než žalobkyni.

34.1. Žalobkyňa ani v odvolacom konaní nenamietala, že jej nebola doručená súdna zásielka obsahujúca predvolanie na pojednávanie nariadeného na deň 25. septembra 2019 a zápisnicu z pojednávania z 22. mája 2019, ktorá podľa informácie o výsledku doručenia listinného rovnopisu bola žalobkyni listinne doručená dňa 4. júna 2019 (č. l. 200 spisu) a taktiež, že jej nebola doručená súdna zásielka obsahujúca predvolanie na pojednávanie nariadeného na deň 11. decembra 2019, ktorá podľa informácie o výsledku doručenia listinného rovnopisu bola žalobkyni listinne doručená dňa 29. novembra 2019 (č. l. 383

spisu), resp. súdna zásielka, ktorá podľa informácie o výsledku doručenia listinného rovnopisu bola žalobkyni listinne doručená dňa 3. októbra 2019 (č. l. 325 spisu) mala byť doručená matke žalobkyne namiesto žalobkyni.

34.1.1. Žalobkyňa v odvolaní namietala jedine to, že o pojednávaní konanom dňa 22. mája 2019 nebola informovaná. V súvislosti s odvolacím argumentom žalobkyne odvolací súd konštatoval, že predvolanie na pojednávanie vytýčené na deň 22. mája 2019 bolo žalobkyni (osobne) doručené 11. apríla 2019 (doručenka na č. l. 194 spisu), a preto jej tvrdenie, že o tomto pojednávaní nemala vedomosť, neobstojí (viď body 11., 13. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

34.2. Dovolací súd poukazuje na to, že žalobkyňa síce v dovolaní namietala nedoručenie špecifikovaných súdnych zásielok, avšak z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že žalobkyňa na každú ňou v dovolacom konaní spochybňovanú „nedoručenú“ súdnu zásielku reagovala, a to: a) na základe súdnej zásielky obsahujúcej predvolanie na pojednávanie dňa 25. septembra 2019 a zápisnicu z pojednávania z 22. mája 2019 doručila súdu prvej inštancie podanie označené ako „Konanie o vyporiadanie BSM - doplnenie skutkových tvrdení a návrh žalobkyne na vykonanie dokazovania - návrh žalobkyne na vyporiadanie BSM“ s prílohami datované ku dňu 16. septembra 2019 (č. l. 327-364 spisu), b) na základe súdnej zásielky obsahujúcej zrušenie termínu pojednávania nariadeného na deň 25. septembra 2019 o 8.30 hod. a predvolanie na pojednávanie nariadeného na deň 13. novembra 2019 (súdna zásielka neobsahovala znalecký posudok, ako mylne žalobkyňa uvádza v dovolaní) žalobkyňa telefonicky i e-mailom ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní dňa 13. novembra 2019 z titulu nemocnosti maloletého dieťaťa (č. l. 367, 373 spisu), c) v reakcii na súdnu zásielku obsahujúcu predvolanie na pojednávanie nariadeného na deň 11. decembra 2019 žalobkyňa e-mailom ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní dňa 11. decembra 2019 a požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu, že sa bude zdržiavať na E. (č. l. 377 spisu), pričom súd prvej inštancie jej dňa 3. decembra 2019 oznámil, že termín vyhlásenia rozsudku neodročí (č. l. 380-382).

34.3. Dovolací súd konštatuje, že pokiaľ uvedený argument nebol použitý pred prvoinštančným ani odvolacím súdom, nie je možné naň prihliadať, nakoľko v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

34.4. Dovolací súd uvádza, že z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí najskôr uplatniť svoju argumentáciu, ktorú považuje za významnú, už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal, a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by najvyšší súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho „zákonnú správnosť a spravodlivosť“), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejmá), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Inak povedané, dovolanie nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, dispozične, teda obsahovo vecne (argumentačne).

34.5. V tomto prípade ide totiž o kontradiktórne sporové konanie, v ktorom platí zásada, že práva patria bdelym (vigilantibus iura scripta sunt). Ak potom dovolateľ uvedenú námietku, zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania, neuplatnil v odvolacom konaní - hoci mu bola známa - v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť.

34.6. Z uvedeného možno urobiť záver, že dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho

konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť.

34.7. V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (napr. II. ÚS 70/2017).

35. Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní namietala, že súd prvej inštancie porušil jej právo na spravodlivý proces tým, že neprihliadol na listinné dôkazy, ktoré predložila v podaní datovanom ku dňu 16. septembra 2019 (č. l. 327-364 spisu) postupujúc podľa § 153 CSP (aplikujúc sudcovskú koncentráciu konania) a súd prvej inštancie svoj postup neuviedol v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej, dovolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku (body 27., 28., 29., 30. a 46.) vysvetlil v súlade s ustanovením § 153 ods. 3 CSP, z akého dôvodu neprihliadol na prostriedok procesného útoku žalobkyne uplatneného v podaní datovanom ku dňu 16. septembra 2019, ktorý žalobkyňa súdu prvej inštancie nedoručila včas, a ktorý žalobkyňa mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, pričom odvolací súd sa k postupu súdu prvej inštancie v súvislosti s aplikovaním sudcovskej koncentrácie konania vyjadril v odôvodnení rozsudku (body 12., 13., 13.3., 13.4., 14.).

35.1. V súvislosti s údajnou nezákonnou koncentráciou konania je potrebné zdôrazniť, že účelom a zmyslom koncentrácie v civilnom sporovom konaní (§ 153 a § 154 CSP) je najmä prispieť k naplneniu princípu procesnej ekonómie vrátane rýchlosti konania, zabrániť zdržiavaniu konania a motivačne pôsobiť na strany sporu, aby procesné úkony vykonávali včas. Procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr (objektívne hľadisko), ak by konala starostlivo (subjektívne hľadisko). Toto pravidlo je lex generalis. Neaplikuje sa, ak osobitná právna úprava poskytuje strane sporu lehotu na vykonanie určitého procesného úkonu. Ak neexistujú osobitné dôvody, v zásade platí, že predloženie skutkových tvrdení alebo dôkazných návrhov až na pojednávaní nie je včasné, pretože by to mohlo znamenať zmarenie účelu už nariadeného pojednávania a požiadavku na vytýčenie ďalšieho pojednávania. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany vyhodnocuje v okolnostiach konkrétneho prípadu súd a je ponechané na jeho úvahe, či prípadné omeškanie procesného úkonu ospravedlní, alebo či prijme procesnú sankciu, ktorá spočíva v tom, že na procesný úkon neprihliadne, a tým mu neprizná procesné účinky. Sudcovská koncentrácia konania podľa § 153 CSP (na rozdiel od zákonnej koncentrácie konania) je teda v diskrečnej právomoci súdu. O tom, či súd omeškaný procesný úkon strany ospravedlní alebo nie, nevydáva procesné uznesenie. V odôvodnení rozsudku vo veci samej však vysvetlí, že na procesný úkon strany neprihliadol, a z akých dôvodov (bližšie pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016).

35.2. Z uznesenia ústavného súdu z 26. januára 2021 sp. zn. I. ÚS 33/2021 vyplýva: „(...) Účelom a zmyslom koncentrácie v civilnom sporovom konaní (§ 153 a § 154 Civilného sporového poriadku) je najmä prispieť k naplneniu princípu procesnej ekonómie vrátane rýchlosti konania, zabrániť zdržiavaniu konania a motivačne pôsobiť na strany sporu, aby procesné úkony vykonávali včas. Procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr (objektívne hľadisko), ak by konala starostlivo (subjektívne hľadisko). Je plne v diskrečnej právomoci súdu, či omeškaný procesný úkon strany ospravedlní alebo nie. (...)“

35.3. „(...) Keďže sudcovskú koncentráciu konania uplatňuje príslušný sudca podľa vlastnej úvahy, spadá do jeho kompetencie rozhodnúť, či na prostriedok procesného útoku či obrany, ktorý strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, bude prihliadať. (...)“ (uznesenie ústavného súdu z 15. novembra 2018 sp. zn. II. ÚS 530/2018).

35.4. V posudzovanej veci súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 22. mája 2019 vyzval strany, aby v lehote 30 dní doplnili skutkové tvrdenia a predložili všetky dôkazy s poučením, že po uplynutí lehoty sa

nebude na ďalšie tvrdenia a dôkazy prihladať, pričom žalobkyni, ktorá sa bez ospravedlnenia nezúčastnila pojednávania dňa 22. mája 2019, doručil súd prvej inštancie zápisnicu z pojednávania dňa 4. júna 2019 (č. l. 200 spisu).

35.5. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa nerešpektovala výzvu súdu prvej inštancie na predloženie nových tvrdení a dôkazov v záväznej procesnej lehote spojenej so sudcovskou koncentráciou konania, a teda nerešpektovala pokyny súdu prvej inštancie, čím došlo k sudcovej koncentrácii konania, čím zaniklo jeho oprávnenie predkladať súdu tvrdenia a dôkazy, ktoré bolo možné predložiť v skoršom štádiu konania na základe záväznej výzvy súdu prvej inštancie.

35.6. Keďže žalobkyňa prostriedok procesného útoku neuplatnila včas, hoci ho mohla vykonať skôr, ak by konala starostlivo, bolo plne v diskrečnej právomoci súdu prvej inštancie rozhodnúť o tom, či omeškaný procesný úkon žalobkyne ospravedlnený alebo nie.

35.7. Žalobkyňa sa následne v dovolaní snažila preniesť zodpovednosť za svoje pochybenie (resp. nečinnosť) v spore na súd prvej inštancie, ktorého procesný postup bol v súlade so zákonom, čo je neprípustné, preto predmetná dovolacia námietka žalobkyne neobstoja.

36. Dovolací súd nezistil žalobkyňou namietané porušenie princípu rovnosti sporových strán v zmysle čl. 6 CSP v dôsledku aplikácie sudcovej koncentrácie konania podľa § 153 CSP, pretože žalobkyňa v porovnaní so žalovaným, ktorý uplatnil prostriedky procesnej obrany včas (nakoľko súd prvej inštancie vyhovel opakovaným žiadostiam žalovaného o predĺženie sudcovej lehoty v zmysle § 118 ods. 2 CSP na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie dôkazov), neuplatnila prostriedky procesného útoku včas.

37. Vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod spočívajúci v tvrdení existencie vady zmätočnosti, ktorá by bola porušením práva dovolateľky na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP), naplnenie ktorého ale dovolací súd nezistil, dovolací súd potom dovolanie zamietol (§ 448 CSP).

38. Žalobkyňa v rámci podaného dovolania požiadala, aby najvyšší súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Najvyšší súd nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, pričom v súlade s ustálenou praxou najvyššieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie (rozhodnutie sa vydáva iba v prípade vyhovenia návrhu).

39. Dovolací súd žalovanému ako úspešnému v dovolacom konaní priznal podľa § 453 ods. 1 CSP s použitím § 255 ods. 1 CSP voči neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.